

Poznań, dnia 19 marca 2021 r.

Zamawiający: Radomski Okręgowy Związek Piłki Nożnej, ul. Chrobrego 52,
26-605 Radom, nr KRS 0000102379, nr NIP 7962127109

Wykonawca : Kancelaria Gniatkowski, r. pr. Paweł Sliwowski, Kancelaria Radcy
Prawnego Michał Gniatkowski, Plac Bernardyński 1/4, 61-844 Poznań

Stan prawny na dzień 19 marca 2021 r.

Założenie: rozszerzenie od dnia 20 marca 2021 r. obostrzeń (w tej samej formie) z województw warmińsko – mazurskiego, mazowieckiego, lubuskiego oraz pomorskiego na teren całego kraju.

**OPINIA PRAWNA W ZAKRESIE STYPENDIÓW KLUBOWYCH I POZOSTAŁYCH
MOŻLIWOŚCI PROWADZENIA ROZGRYWEK ZWIĄZKOWYCH W KONTEKŚCIE
OBOSTRZEŃ W ZAKRESIE SPORTU NA TERENIE RP**

I. Obostrzenia w zakresie sportu na terenie RP

Zgodnie z aktualnie obowiązującym § 28 ust. 9 pkt 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii organizacja współzawodnictwa sportowego, zajęć sportowych i wydarzeń sportowych jest możliwa (bez udziału publiczności) na terenie województwa warmińsko – mazurskiego, pomorskiego, mazowieckiego oraz lubuskiego tylko i wyłącznie w przypadku sportu zawodowego w rozumieniu art. 2 pkt 143 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu lub zawodników pobierających stypendium sportowe, o którym mowa w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie lub zawodników będących członkami kadry narodowej lub reprezentacji olimpijskiej, lub reprezentacji paraolimpijskiej, lub uprawiających sport w ramach ligi zawodowej

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

w rozumieniu tej ustawy, lub dzieci i młodzieży uczestniczącej we współzawodnictwie sportowym prowadzonym przez odpowiedni polski związek sportowy.

Na konferencji prasowej w dniu 17 marca 2021 r. Minister Zdrowia zakomunikował, że z dniem 20 marca 2021 r. ww. obostrzenia zostaną w tej formie rozszerzone na pozostałe województwa i obejmą terytorium całej RP. Podkreślić należy, że sporządzając niniejszą opinię Autor przyjął ww. założenie, bowiem na chwilę sporządzenia przedmiotowej opinii brak jest w Dzienniku Ustaw stosownej nowelizacji rozporządzenia w omawianym zakresie. Tym samym Autor odnosi się do aktualnego na dzień 19 marca 2021 stanu prawnego, zakładając, że tożsamy z nim będzie stan prawny obowiązujący od dnia 20 marca 2021 r.

Tym samym, prawdopodobnie do dnia 09 kwietnia 2021 r. zajęcia/wydarzenia/współzawodnictwo będą możliwe tylko dla:

- sportu zawodowego w rozumieniu przywołanego rozporządzenia, a więc dotyczy to zawodników, którzy otrzymują wynagrodzenie przekraczające koszty uczestnictwa i stanowi ono znaczącą część dochodów dla sportowca;
- stypendystów sportowych w rozumieniu ustawy o sporcie;
- członków kadry narodowej lub reprezentacji olimpijskiej/paraolimpijskiej;
- ligi zawodowej (np. ekstraklasy piłkarskiej);
- lub dzieci i młodzieży uczestniczącej we współzawodnictwie sportowym prowadzonym przez odpowiedni polski związek sportowy.

W związku z powyższym, w przypadku klubów niższych lig (od IV ligi w dół) istnieje możliwość prowadzenia rozgrywek, ale jedynie jeżeli zawodnicy biorący w nich udział będą spełniać jeden z warunków określonych powyżej. Małe prawdopodobieństwo, aby uczestniczyli w tych rozgrywkach zawodnicy o statusie zawodowca (choć oczywiście w skali całego kraju bywają wyjątki od tej zasady), tym bardziej, że rozporządzenie odsyła tutaj do prawodawstwa europejskiego, a definicja tam zawarta jest dość rygorystyczna i dotyczy zawodników, którzy otrzymują wynagrodzenie przekraczające koszty uczestnictwa oraz stanowi ono znaczącą część dochodów dla sportowca.

Z punktu widzenia klubów z niższych lig, aby spełniać wymagania określone w rozporządzeniu istnieje również możliwość ustanowienia przez nich stypendiów sportowych. Kwestie formalne oraz merytoryczne w zakresie stypendiów klubowych zostaną omówione szerzej w dalszej części opinii.

W zajęciach i współzawodnictwie mogą brać udział również dzieci i młodzież uczestnicząca we współzawodnictwie sportowym prowadzonym przez odpowiedni polski związek sportowy. Nie ma więc wątpliwości, że rozgrywki młodzieżowe mogą być prowadzone. Nie ma tu znaczenia, że prowadzą je WZPNy, a nie bezpośrednio PZPN będący polskim związkiem sportowym w rozumieniu ustawy o sporcie. Z uwagi na przepisy ustawy o sporcie, statutu PZPN oraz statutów poszczególnych WZPNów, jak również uchwały Zarządu PZPN IX/140 z dnia 3 i 7 lipca 2008 roku Zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej w sprawie organizacji rozgrywek w piłkę nożną (z późn. zm), związki wojewódzkie prowadzą wszelkie rozgrywki w piłce nożnej w imieniu PZPN. Tym samym współzawodnictwo organizowane przez związki wojewódzkie bez wątplenia mieści się w wymienionym w rozporządzeniu współzawodnictwie sportowym prowadzonym przez odpowiedni polski związek sportowy.

W kontekście niniejszej opinii pozostaje do rozstrzygnięcia kwestia zawodników – młodzieżowych występujących w rozgrywkach seniorskich. W mojej ocenie, rozporządzenie pozwala im trenować i grać. Wypada wskazać, że rozporządzenie posługuje się zwrotem „młodzieży”, ale nie przesądza, że ta „młodzież” może brać udział tylko w rozgrywkach młodzieżowych (juniorskich). Co więcej, sformułowanie „młodzieży” nie należy łączyć jedynie z osobami niepełnoletnimi, bowiem gdyby taki był zamysł prawodawcy, to użyłby innego zwrotu, a mianowicie „małoletni” w znaczeniu nadanym mu przez kodeks cywilny.

Pojęciem współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży posługuje się z między innymi ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych (art. 3 pkt 1 lit. c.), wyłączając imprezy organizowane w jego ramach spod reżimu tej ustawy. Na gruncie tego przepisu pojawiają się jednak również wątpliwości interpretacyjne do jakiej górnej granicy wieku zawodników można mówić o współzawodnictwie dzieci i młodzieży. Wydaje się, że do tych imprez może być zaliczane współzawodnictwo sportowe osób do 23 roku życia. Ustawa nie zawiera definicji legalnej „współzawodnictwa sportowego młodzieży” tzn. jaki jest górny wiek zawodników, aby impreza mogła zostać zaklasyfikowana w ten sposób i podejście organów jest różne tej materii, to jest szereg argumentów pozwalających uznać, że dotyczy to rozgrywek do U21 włącznie (a nawet U23). Wypada nadmienić, że podejście organów wydających zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej jest tu w tym zakresie zróżnicowane.

Wskazać można też rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu orzekania o zdolności do uprawiania danego sportu przez dzieci i młodzież do ukończenia 21 roku życia oraz zawodników pomiędzy 21-23 rokiem życia (z późniejszymi zmianami), gdzie wyraźnie wskazano, że na gruncie tego rozporządzenia osoby do ukończenia 21 roku życia to młodzież, a nie można nie zauważyć, iż ww. akt prawny i jego przedmiot jest immanentnie związany z uprawianiem sportu.

Innym aktem prawnym, który pośrednio odwołuje się do tej kategorii jest ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych. Art. 17 ust. 1 pkt 5a ustawy stanowi, że wolne od podatku są dochody klubów sportowych przeznaczone i wydatkowane w roku podatkowym lub w roku po nim następującym na szkolenie i współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży w kategoriach wiekowych młodzików, juniorów młodszych, juniorów i młodzieżowców do 23 roku życia.

Warto również wspomnieć przepisy związkowe np. PZPN, gdzie jako zawodnicy młodzieżowi są określenia zawodnicy, którzy w roku kalendarzowym, w którym następuje zakończenie danego sezonu rozgrywkowego nie ukończyli 21 roku życia oraz zawodnicy młodsi.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że ze współzawodnictwem młodzieży mamy do czynienia na pewno do 21 roku życia, ale są też argumenty, że ta górna granica wynosi 23 lata.

Warto jednak nadmienić, że w piśmie Ministerstwa Sportu do PZPN z dnia 07 stycznia 2021 r. wskazano, że omawiane przepisy rozporządzenia dotyczą osób poniżej 18 roku życia, jednakże, nie przedstawiono tam na poparcie tej tezy żadnych szerszych argumentów.

Dokonując podsumowania tej części rozważań, należy stwierdzić, że w przypadku niższych klas rozgrywkowych seniorów, w kontekście obostrzeń jakie będą obowiązywać na terytorium RP od dnia 20 marca 2021 r., będzie możliwe prowadzenie rozgrywek, jeżeli zawodnicy w nich występujący będą:

- zawodowcami (w nomenklaturze związkowej - profesjonalistami);
- stypendystami sportowymi (w tym klubowymi) w rozumieniu ustawy o sporcie;
- zawodnikami młodzieżowymi, nawet jeżeli biorą udział tylko w rozgrywkach seniorów. Dla tych zawodników nie ma konieczności wymagania np. statusu stypendyisty. Za młodzieżowców należy uznać zawodników z pewnością do 21 roku życia, a być może nawet do ukończenia 23 roku życia, choć zwrócić należy uwagę, że Ministerstwo Sportu ma inne stanowisko w tym zakresie.

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

II. Stypendia klubowe w rozumieniu ustawy o sporcie

Na mocy przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (dalej również jako „u.o.s.”) należy wyróżnić trzy rodzaje stypendiów sportowych:

- klubowe (art. 5 u.o.s.);
- z budżetu jednostek samorządu terytorialnego (art. 31 u.o.s.);
- z budżetu państwa (art. 32 u.o.s.).

Każda z ww. form stypendiów ma charakter autonomiczny i rządzi się innymi regułami.

Najbardziej lakoniczna regulacja ustawowa w zakresie stypendium sportowego dotyczy stypendium klubowego. Na podstawie art. 5 u.o.s. klub sportowy może ustanawiać i finansować okresowe stypendia sportowe dla zawodników. Skąpość przedmiotowej regulacji należy w mojej ocenie odczytywać w ten sposób, że wolą ustawodawcy było aby klub sportowy, który zdecyduje się ustanowić i sfinansować stypendia sportowe dla swoich zawodników miał jak najdalej idącą swobodę w kształtowaniu zakresu, warunków i wysokości stypendiów, oczywiście w granicach przepisów powszechnie obowiązujących oraz ewentualnych norm klubowych w tej materii np. wynikających ze statutu klubu. Intencją ustawodawcy była zatem jak najmniejsza ingerencja w tym zakresie.

1. Forma umowy stypendialnej lub inne oświadczenie woli o ustanowieniu stypendiów

Przepisy u.o.s. nie przewidują w jakiej formie należy zawrzeć umowę stypendialną. Tym samym, taka umowa może być skutecznie zawarta np. w formie ustnej, bowiem brak tu jest stosownego przepisu, który by przewidywał dla tej umowy formę pisemną lub inną formę szczególną pod rygorem nieważności. Niezależnie do powyższego, chociażby dla ewentualnych celów dowodowych zaleca się, aby taka umowa przybrała postać dokumentową (np. skan podpisanej umowy) albo pisemną.

Przyznanie stypendium może również nastąpić w drodze jednostronnego aktu wewnętrznego klubu np. uchwałą właściwego statutowo organu albo regulaminu stypendialnego, które może być obok lub zamiast umowy stypendialnej. Niemniej, jeżeli źródłem stypendium nie jest umowa, w mojej ocenie i tak należy zadbać o zgodę zawodnika (dla celów dowodowych choćby w formie dokumentowej) na przyjęcie stypendium.

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

2. Okres i wysokość wypłacanego stypendium

Art. 5 u.o.s. stanowi o okresowych stypendiach sportowych. Tym samym w umowie stypendialnej lub uchwale właściwego organu powinno zostać zawarte na jaki okres dane stypendium zostaje przyznane. Samo zdefiniowanie okresu może być jednak dowolne np. na okres od dnia ... do dnia ..., na okres X miesięcy/ X lat, począwszy od, na okres sezonu/rundy wiosennej/rundy jesiennej itd. Również częstotliwość wypłaty stypendium pozostaje kwestią, którą klub sportowy może uregulować w zależności od potrzeb i możliwości finansowych np. wypłata co miesiąc, dwa miesiące, przed rozpoczęciem lub zakończeniem okresu (z góry/z dołu) na który stypendium zostanie ustanowione itd.

W zakresie zaś wysokości stypendium, tutaj również kwestia należy do decyzji klubu, która może być uzależniona chociażby od potencjału finansowego klubu. Umowa stypendialna nie jest umową o pracę czy też umową o świadczenie usług (zlecenie), a więc nie znajdują tutaj zastosowania przepisy ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Brak jest zatem regulacji na poziomie przepisów powszechnie obowiązujących w zakresie minimalnej wysokości stypendium klubowego. Co prawda, zgodnie z ogólną (potoczną, bowiem brak jest definicji legalnej) definicją stypendium wypłacane jest ono za osiągnięcie określonego wyniku albo w celu umożliwienia dalszego podnoszenia formy sportowej i udziału we współzawodnictwie. Tym samym, z tego punktu widzenia stypendium jednak powinno mieć określoną wysokość odpowiadającą jego celowi. Takie rozważania należy uznać jednak za postulaty, bowiem skoro przepisy nie narzucają tej minimalnej wysokości stypendiów, to nie można takiego żądania wysuwać na podstawie argumentów pozaprawnych.

3. Klauzule niedozwolone w umowie stypendialnej

Ustanawiając i finansując stypendia klubowe, należy pamiętać, że są to tzw. umowy nienazwane i nie stanowią odmiany umowy o pracę czy też umowy o świadczenie usług (zlecenie). Dlatego też, choć treść umowy stypendialnej można sformułować z dużą dowolnością, nie powinny być w niej umiejscowione postanowienia charakterystyczne dla umów o pracę czy też umów o świadczenie usług (zlecenie), a zwłaszcza nałożenie na zawodnika obowiązków typu pracowniczego czy właściwych dla świadczenia usług. Tym samym, poprzez umowę stypendialną klub sportowy nie powierza zawodnikowi świadczenia pracy czy też nie zleca wykonania

określonych usług. W związku z tym obowiązki zawodnika wynikające z umowy stypendialnej winny się ograniczać do typowo (tradycyjnie) zawieranych w tego typu umowach np. utrzymywania/podnoszenia formy sportowej, uczestnictwa w treningach/współzawodnictwie itd.

4. Stypendia a przepisy wewnątrzklubowe

Przed ustanowieniem stypendiów klubowych, dany klub sportowy powinien zweryfikować czy jego statut (względnie inne przepisy wewnątrzklubowe) nie zawiera dalej idących ograniczeń w omawianym zakresie np. co do organu władnego do ustanowienia stypendiów (np. konieczność podjęcia uchwały przez zarząd) albo warunków w zakresie jego ustanawiania.

Tym samym, uchwała Zarządu w tym zakresie będzie niezbędna jeżeli np. postanowienia statutu danego klubu przewidują taką konieczność. Nie ma jednak przeszkód, aby nawet w braku takiego obowiązku zawarcie umów stypendialnych było poprzedzone podjęciem przez właściwy organ klubu uchwały o ich przyznaniu albo uchwała właściwego organu klubu zastępowała umowę stypendialną (vide punkt 1).

5. Obowiązki na gruncie podatkowym i ubezpieczeń społecznych

Z zawarciem umowy stypendialnej wiążą się dla klubu sportowego jako płatnika określone obowiązki w zakresie prawa podatkowego oraz ubezpieczeń społecznych.

Na podstawie art. 13 pkt 2 ustawy o PIT stypendia sportowe są zaliczane do tzw. przychodów z działalności wykonywanej osobiście. Oznacza to, że klub sportowy jako płatnik zobowiązany jest do pobrania i odprowadzenia zaliczki na podatek dochodowy z tego tytułu. Ponadto z racji, iż nie jest to umowa zlecenie stypendia nie są objęte tzw. zerowym PIT dla osób do ukończenia 26 roku życia (art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy o PIT).

Z kolei, zgodnie z art. 4 pkt 2 lit. n) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych klub sportowy jest płatnikiem składek w stosunku do osób pobierających stypendia sportowe, natomiast art. 6 ust. 1 pkt 7 ww. aktu prawnego przewiduje, że stypendyści sportowi co do zasady podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu, zwłaszcza jeżeli są jedynym tytułem do ubezpieczenia. Tym samym, od stypendium sportowego należy odprowadzić również składki na ubezpieczenie społeczne, a osoba pobierająca takie stypendium winna zostać zgłoszona przez płatnika do ZUS. Oczywiście

może mieć miejsce zbieg tytułów do ubezpieczenia np. ze stosunkiem pracy i wówczas składki odprowadza się jedynie od umowy o pracę.

III. Stypendia klubowe a obostrzenia

Podkreślenie wymaga, że § 28 ust. 9 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii dopuszcza możliwość organizowania zajęć i współzawodnictwa sportowego m. in. w przypadku zawodników pobierających stypendium sportowe, o którym mowa w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie. Co ważne, rozporządzenie przewiduje taką możliwość dla wszystkich rodzajów stypendystów sportowych. W związku z tym, stypendyści klubowi są objęci wyłączeniem, o którym mowa w § 28 ust. 9 pkt 1 rozporządzenia i mogą uprawiać sport tj. uczestniczyć w zajęciach i zawodach sportowych.

Zgodnie natomiast z § 28 ust. 10 przedmiotowego rozporządzenia fakt bycia stypendystą sportowym potwierdza dokument wystawiony przez podmiot wypłacający stypendium. Będzie to więc np. oświadczenie/zaświadczenie klubu, że zawodnicy są stypendystami sportowymi w rozumieniu ustawy o sporcie.

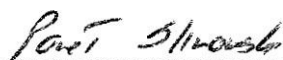
IV. Podsumowanie

Reasumując:

- **kluby sportowe mogą ustanawiać i finansować stypendia sportowe – art. 5 u.o.s.;**
- **forma umowy stypendialnej jest dowolna – zaleca się formą dokumentową albo pisemną;**
- **stypendia mogą być również ustawiane oświadczeniem właściwego organu klubu (obok umowy lub zamiast umowy);**
- **brak przepisów powszechnie obowiązujących w zakresie minimalnej wysokości stypendium;**
- **długość okresu stypendialnego i częstotliwość wypłaty wynagrodzenia pozostaje do uznania klubu;**
- **stypendia sportowe podlegają podatkowi dochodowemu od osób fizycznych i co do zasady ubezpieczeniom społecznym;**

- stypendiści klubowi są wyłączeni z ograniczeń w zakresie sportu;
- zawodnicy młodzieżowcy występujący w rozgrywkach seniorskich mogą brać udział w zajęciach/współzawodnictwie bez konieczności ustanawiania dla tych zawodników stypendiów sportowych.

Paweł Sliwowski
radca prawny

Przedmiotowa analiza prawna dotyczy wyłącznie kwestii w niej określonych i nie może być interpretowana, jako obejmująca, inne, niewspomniane w niej kwestie prawne. W niniejszej analizie prawnej zaprezentowano niezależną, subiektywną ocenę sporządzającego, opartą na jego wiedzy, doświadczeniu, analizie dostępnych komentarzy, artykułów, orzecznictwa itd. w zakresie prawnych aspektów przedmiotu analizy. Zaprezentowana ocena prawna przedstawiona w analizie nie daje gwarancji, że organy państwowe zajmujące się daną kwestią nie będą prezentować odmiennego stanowiska w omawianym zakresie.

r. pr. Paweł Sliwowski oraz konsultacje – r. pr. Michał Gniatkowski - prawnicy z Kancelarii Gniatkowski z Poznania, mającej znaczne doświadczenie w zakresie prawa sportowego oraz obsługi związków i klubów sportowych (<http://gniatkowski.com/prawo-sportowe/>) .